



§ 585

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Paavo Arhinmäen toivomusponnosta koskien Kumpu-
lanpuron ennallistamista**

HEL 2018-007086 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kumpulanpuron ennallistaminen taimenille sopivaksi elinympäristöksi toteutetaan Kalasataman raitiotien jatkosuunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

Taimenen kannalta hyvän puroympäristön aikaansaamiseksi toimenpiteitä tulee tehdä myös muualla Kumpulanpuron valuma-alueella Vallilanlaakson lisäksi. Taimen menestyy Helsingissä nykyäänkin vedenlaadultaan vaihtelevissa puroissa.

Puroympäristön elinvoimainen ja kestävä taimenkanta edellyttää riittävää aliveden virtaamaa, riittävää määrää kutusoraikkoja, hyvää veden laatua, esteetöntä reittiä ja riittävästi ravintoa. Parhaimmillaan taimenelle sopivan elinympäristön rakentaminen parantaa viheralueen monimuotoisuutta sekä nostaa sen virkistysarvoja. Elinvoimainen ja kestävä taimenkanta edellyttää myös puron jatkuvaa ylläpitoa. Muissa Helsingin taimenpurokohteissa vapaaehtoiset kunnostavat puroja vuosittain loppukesän ja alkusyksyn aikana. Kaupunki osallistuu purokunnostustaloksiin toimittamalla muun muassa tarvittavia kiviainesmateriaaleja.

Kumpulanpuron valuma-alue on hyvin urbaani ja pääosin putkitettu. Avo-uomaosuudet ovat pääsääntöisesti Vallilanlaakson alueella. Valuma-alueen putkituksista johtuen veden virtaamakorkeudet vaihtelevat merkittävästi vuoden aikana, koska valuma-alueella ei ole pidätyskykyä ja verkosto laskee vedet nopeasti avouomaan. Tästä johtuen sateisina aikoina uoma voi tulvia ja kuivina aikoina vettä on vähän. Tämä aiheuttaa selvän haasteen esimerkiksi kudun selviytymiselle ja kehitykselle, koska sen tulee olla jatkuvasti virtaavan ja happipitoisen veden alla. Myös muut taimenen kehitysmuodot tarvitsevat riittävän alivirtaaman selviytyäkseen ja ovat erittäin herkkiä verrattuna aikuisiin kaloihin.

Rakennettu valuma-alue vaikuttaa huomattavasti vedenlaatuun ja haitta-aineiden määrään purovedessä. Rakennetuilta pinnoilta johtuu veden mukana helposti kiintoainesta ja epäpuhtauksia, jotka päätyvät loppulta puroon. Lisäksi valuma-alueella on Ilmalan ratapihan alla vanha



kaatopaikka, josta vedet johdetaan Kumpulanpuroon. Ratapihan toiminta ja kaatopaikka heikentävät veden laatua, minkä vuoksi vesiä on vuosina 2001 - 2011 johdettu suoraan Viikinmäen vedenpuhdistamolle. Veden laadun parantamiseksi tehtäviä toimenpiteitä on esitetty Kumpulanpuron valuma-alueen hulevesiselvityksessä ja -suunnitelmassa.

Kumpulanpuron ennallistaminen taimenelle sopivaksi elinympäristöksi edellyttää uoman muokkausta huomattavasti luonnonmukaisemmaksi, kuin se nykytilassaan on. Taimenen nousun edellyttämiseksi uomasta pitää poistaa rummut, välpät ja rakenteet, mitkä estävät tai haittaavat kalan nousua purossa. Purouoman nykyisen ympäristön avoimet osuudet eivät ole myöskään eduksi eliöstölle. Puiston istutuksilla avoimilla kohdilla voidaan lisätä varjostavuutta ja puron biomassaa puista putoavien lehtien myötä. Taimenen ruokavalioon kuuluvat hyönteiset käyttävät lehtiä ravinnokseen. Puiden varjostus vähentää myös vesistön rehevöitymistä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Heikki Takainen, suunnitteluinsinööri: 310 38448
heikki.takainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Arhinmäki Paavo, toivomusponsi 1, Kvsto 13.6.2018 asia 11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Paavo Arhinmäki on tehnyt 13.06.2018 seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Kalasataman raitiotien jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään, miten Kumpulanpuroa voitaisiin ennallistaa niin, että siihen voisi nousta taimenia."

Lausuntopyyntö



20.11.2018

Asia/11

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 31.12.2018 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Heikki Takainen, suunnitteluinsinööri: 310 38448
heikki.takainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Arhinmäki Paavo, toivomusponsi 1, Kvsto 13.6.2018 asia 11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano